

EU-Konkurrenceretten siden sidst

Dansk Forening for Europaret
Tirsdag den 8. november 2022

Morten Kofmann, partner

Bart Creve, partner

Sonny Gaarslev, director

Agenda

1.	Overblik over nye afgørelser og ny regulering
2.	Artikel 101: Kartelsager
3.	Artikel 101: Generelt
4.	Artikel 102: Misbrugssager
5.	Fusionskontrol
6.	Erstatningssager
7.	Et kig i krystalkuglen

Overblik



Afgørelser fra Kommissionen

Art. 101 - Karteller	Art. 101 - Øvrigt	Art. 102	Fusioner*
• AT.40127 - Canned vegetables • AT.40135 – Forex (Sterling lads) • AT.40054 - Ethanol benchmarks • AT.40522 - Metal packaging	• AT.39839 - Telefónica and Portugal Telecom • AT.40305 - Network sharing – Czech Republic • AT.40511 - Insurance Ireland: Insurance claims database and conditions of access		• M.10188 - ILLUMINA GRAIL • M.10687 - D'IETEREN PHE • M.10575 - BOUYGUES EQUANS • M.10438 - MOL OMV SLOVENIJA • M.10431 - ALI GROUP WELBILT • M.10506 - PARKER MEGGITT • M.10404 - PHOENIX MCKESSON • M.10078 - CARGOTEC KONECRANES • M.10494 - VIG AEGON • M.10262 - META KUSTOMER • M.10341 - PRINCE FERRO • M.9343 - HYUNDAI HEAVY INDUSTRIES HOLDINGS DAEWOO SHIPBUILDING & MARINE ENGINEERING • M.10249 - DERICHEBOURG ENVIRONNEMENT GROUPE ECORE HOLDING • M.9969 - VEOLIA SUEZ

Afgørelser fra Retten og Domstolen

Art. 101 - Karteller	Art. 101 - Øvrigt	Art. 102	Fusioner	Erstatning
• C-151/20 - Nordzucker and Others • T-799/17 - Scania and Others v Commission • Optical Disk Drive cartellists v Commission: C-700/19 P, C-699/19 P, C-698/19 P og C-697/19 P • Airfreight cartellists v Commission: T-350/17, T-344/17, T-343/17, T-342/17, T-341/17, T-340/17, T-338/17, T-334/17, T-326/17, T-325/17, T-324/17, T-323/17	• C-306/20 - Visma Enterprise • T-195/19 - GEA Group v Commission	• T-612/17 - Google and Alpha-bet v Commission (Google Shopping) • T-604/18 - Google and Alpha-bet v Commission (Google Android) • C-149/21 P - Fakro v Commission • C-377/20 - Servizio Elettrico Nazionale and Others • T-886/19 - Design Light & Led Made in Europe and Design Luce & Led Made in Italy v Commission • T-791/19 - Sped-Pro v Commission • T-610/19 - Deutsche Telekom v Commission • T-399/19, T-616/18 - Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo v Commission • T-235/18 - Qualcomm v Commission (Exclusivity payments) • T-671/19 - Qualcomm v Commission (Predation - Order) • T-286/09 RENV - Intel Corporation v Commission	• T-227/21 - Illumina v Commission • T-609/19 - Canon v Commission • T-584/19 - Thyssenkrupp v Commission • T-251/19 - Wieland-Werke v Commission	• Trucks Kartel: C-588/20 Landkreis Northeim v Daimler, C-267/20 Volvo and DAF Trucks v RM • Airfreight Kartel: C-819/19 - Stichting Cartel Compensation and Equilib Netherlands

Revision af meddelelsen om afgrænsning af det relevante marked



Formålet med evalueringen

Sikre at meddelelsen stadig er "fit-for-purpose" i takt med udviklingen i globaliseringen og digitaliseringen af økonomien

Særligt fokus

E-handel, "zero monetary prices", multi-sided platforms og digitale økosystemer

Nye metoder til afgrænsning af markedet:

- Undlade markedsdefinition? Er krydspriselasticitet og SSNIP fortsat relevant? Findes globale markeder? Fungerer det meste fint, som det er?

Status på revisionen

Meddelelsen vil nu blive revideret med baggrund i høringen – en endelig version forventes i Q1 2023

Revision af rådsforordning 1/2003



Forord. 1/2003 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82



Formålet med revisionen

- Modernisere procedurerne for at afkorte undersøgelserne.
- Skabe større klarhed for virksomhederne om anvendelsen af kartel- og misbrugsreglerne
- Muliggøre af en mere decentraliseret håndhævelse.

Særligt fokus

- Forøgelse af Kommissionens samarbejde med nationale konkurrencemyndigheder
- Udvidelse af nationale myndigheders ansvar, eksempelvis ved undersøgelse af konkurrencesager.
- Forebyggelse af overtrædelser ved forøgelse af skræddersyet rådgiving, som myndigheder kan give til virksomheder om konkurrencespørgsmål.
- Kommissionens uformelle vejledning skal gøres mere "operationel"

Status på revisionen

- Evalueringsrapport forventes i Q2 2024

Den nye vertikale gruppefritagelsesforordning – *og tilhørende vertikale retningslinjer*

Trådte i kraft d. 1. juni 2022 – motorkøretøjsfritagelsen p.t. under revision.

Dual Distribution

- Som noget nyt omfattes grossister og importører, der også opererer i detailedet
- Gruppefritagelsen gælder alene for informationsudveksling, hvis denne er:
 - i. direkte relateret til den vertikale aftale, og
 - ii. nødvendig for at optimere produktionen af de omhandlede varer eller tjenesteydelser

Mere fleksibilitet

- Onlinesalg: Nyt fokusområde i retningslinjerne:
 - Forbud mod onlinesalg gennem direkte forpligtelser og indirekte foranstaltninger
 - Dual-pricing kan efter omstændighederne tillades
 - Eksklusiv distribution: Mulighed for 'delt eksklusivitet' samt videreføre forpligtelsen til ikke at foretage aktivt salg.
 - Selektiv distribution: Leverandøren kan pålægge forhandlere forskellige kriterier for hhv. online salg og fysisk salg.
 - Paritetsklausuler: Alle typer af paritetsklausuler, hvor hverken leverandørs eller købers markedsandel overstiger 30% omfattes. 'Brede' paritetsklausuler omfattes fortsat ikke.
 - Konkurrenceklausuler: Stiltiende fornyelse kan være omfattet af gruppefritagelsen.
-



Den nye horisontale gruppefritagelsesforordning – *og tilhørende horisontale retningslinjer*

Forventes at træde i kraft den 1. januar 2023.

- Nyt kapitel om bæredygtighedsaftaler (det kommer vi tilbage til senere)
- Ny og tydeligere vejledning for vurderingen af konsortier
- R&D-aftaler: Fokus på at gøre det lettere for virksomheder at indgå i R&D-samarbejdsaftaler
 - Forenkling af perioden, der gælder, når markedsandelen overstiger den fastsatte tærskel
 - Indførelsen af nye definitioner og præcisering af eksisterende definitioner
 - Etablerer en fleksibel tilgang til beregning af markedsandele
- Specialiseringsaftaler: Samme initiativer for at gøre det lettere at indgå et samarbejde om specialisering
 - Gruppefritagelsen udvides til at omfatte aftaler mellem mere end to parter
 - ”Safe harbour” udvides til underleverandøraftaler generelt – og ikke kun aftaler vedrørende udvidelse af produktionen
- Markedsføringsaftaler: Nyt afsnit om budkonsortier, herunder særligt vurderingen af konsortieaftaler mellem parter, der kan afgive individuelle bud
 - Præcisering af sondringen mellem konsortier og udbudsmanipulation
 - Begrænser ikke konkurrencen, hvis de involverede virksomheder **(i)** leverer forskellige tjenester, eller **(ii)** ikke er i stand til at udføre kontrakten selv, f.eks. på grund af dens størrelse og omfang



COVID-19 Temporary Framework (konkurrenceret)

Baggrund

- Kommissionen udstedte i april 2020 midlertidige rammebestemmelser for konkurrencevurderingen i forbindelse med virksomhedssamarbejder som reaktion på den helt ekstraordinære situation under COVID-19-udbruddet
- Adresserede særligt medicinalvirksomheder i lyset af manglende medicinalprodukter og alle virksomheder, der bekæmpede forsyningsmanglen på medicin:
 - Mulighed for midlertidigt at koordinere forretningsaktiviteter med henblik på at adressere forsyningsmangel, selvom det ellers ville kunne udgøre en overtrædelse af konkurrencereglerne
 - Fravigelse af "self-assessment"-udgangspunktet – Kommissionen tilbød vejledning om konkrete samarbejdsinitiativer, der krævede hurtig implementering
 - Generaldirektoratet for Konkurrence (DG Comp) tilbød vejledning gennem udsendelsen af administrative skrivelser i form af såkaldte "comfort letters"

Status

- Kommissionen ophævede rammebestemmelserne i oktober 2022 som følge af forbedringen i COVID-19-situationen
- Har samtidig opdateret deres "Informal Guidance Notice", som der for eftertiden henvises til at søge vejledning i i krisesituationer mv.



Invasjonen af Ukraine (konkurrenceret)

- Netværket af europæiske konkurrencemyndigheder (ECN) offentliggjorde fælles udtalelse i marts 2022:
 - Vil ikke aktivt gribe ind over for midlertidige samarbejder mellem konkurrenter, så længe de er strengt nødvendige for at undgå sammenbrud og forstyrrelser af markederne
 - Vil dog være særligt opmærksomme på, om virksomheder misbruger krisen i strid med konkurrencereglerne



Green Competition



European Green Deal

- Præsenteret af Kommissionen i december 2019
- En pakke af politiske initiativer, med det sigte at bringe EU mod grøn omstilling med det endelige mål at opnå klimaneutralitet i 2050.

“Competition Policy Supporting The Green Deal”

- Kommissionen lancerede i oktober 2020 en debat, hvor virksomheder, myndigheder, NGO'er, eksperter mv. kunne give deres syn på konkurrencereglernes overensstemmelse med EU's grønne politikker og forslag til forbedringer.

Green Competition



Competition Policy Brief

- I kølvandet på debatten og mere end 200 bidrag offentliggjorde Kommissionen en Policy Brief med de væsentligste betragtninger:
 - › Effektiv konkurrence presser i sig selv virksomheder mod innovation og den grønne omstilling. Konkurrencereglerne må derfor håndhæves
 - › Fusionskontrol
 - Grøn omstilling sikres ved håndhævelse af fusionskontrolreglerne, særligt for at beskytte grøn innovation
 - Behov for at beskytte grønne innovatører mod "killer acquisitions" – En skridt i denne retning er den nye henvisningspraksis efter art. 22
 - › Konkurrencereglerne
 - Håndhævelse understøtter den bæredygtige innovation – *eks. Car emissions kartellet*
 - Behov for klarhed over den konkurrenceretlige vurdering af aftaler, der forfølger bæredygtige formål
 - › Statsstøtte
 - Behov for drastisk begrænsning af statsstøtte til producenter af fossile brændstoffer
 - Vigtighed af håndhævelse af statsstøttereglerne, som bevarer lige konkurrencevilkår og som belønner innovative og bæredygtige virksomheder

Green Competition

Vertikal gruppefritagelsesforordning og retningslinjer

- Ikrafttrådt 1. juni 2022
- Interessepunkter
 - De nye vertikale retningslinjer anerkender, at opnåelse af bæredygtige formål kan udgøre en "efficiency" omfattet af art. 101, stk. 3
 - Retningslinjerne anerkender brugen af bæredygtigheds-relaterede kriterier i et selektivt distributionssystem
 - Retningslinjerne anerkender, at konkurrenceklausuler i visse tilfælde kan påtages for at tilskynde til investeringen i grønne energianlæg.
 - *Eks. Energileverandør der alene vil investere i vandkraftanlæg, såfremt et tilstrækkeligt antal kunder vil forpligte sig til at aftage i en længere periode.*

Horisontal gruppefritagelsesforordning og retningslinjer

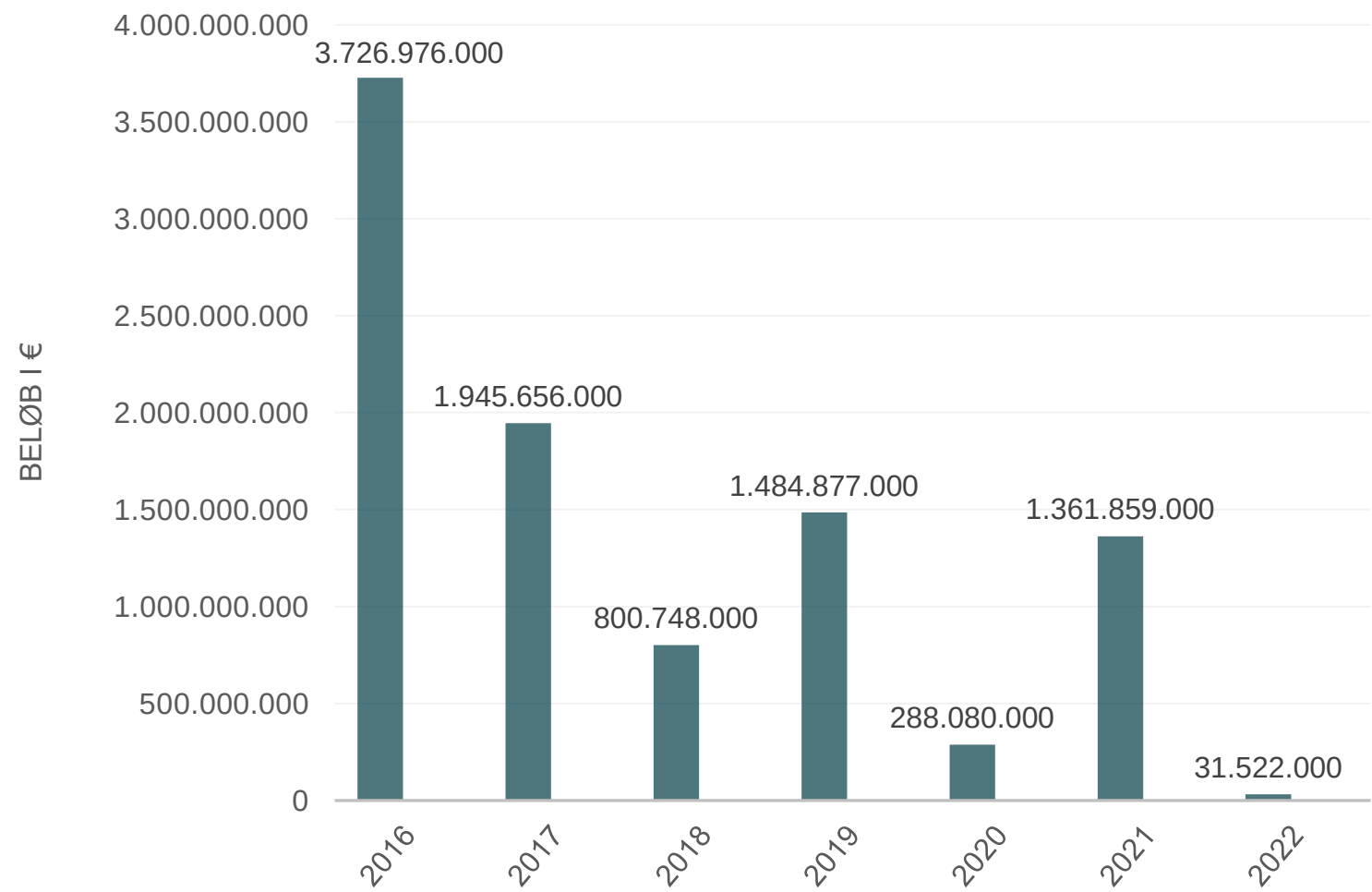
- Ikrafttræder 1. januar 2023
- Kapitel om bæredygtighedsaftaler i nye retningslinjer
 - › Udvidet sigte for definitionen af "bæredygtighed", som ikke kun omfatter miljøinitiativer, men også sociale mål (f.eks. arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder)
 - › Bredt syn på fordele, der er relevante for konkurrenceanalysen, herunder:
 - 1) individuel brugsværdi (f.eks. forbedret produktkvalitet eller -sortering),
 - 2) individuel ikke-brugsværdi (hvor forbrugernes brugserfaring med produktet ikke direkte forbedres, men hvor forbrugerne værdsætter virkningen af deres bæredygtige forbrug på andre) og
 - 3) kollektive fordele (hvor objektive fordele, uanset forbrugernes individuelle vurdering af produktet, tilfalder en større gruppe, som forbrugeren er en del af, uanset hvad forbrugernes individuelle vurdering af produktet er)
- En "blød safe harbour" for bæredygtighedsstandarder
- Aftaler om oprettelse af en database med leverandørers bæredygtighedsbeviser er tilladt, forudsat at dette ikke indebærer krav om at købe fra eller sælge til bestemte virksomheder



Art. 101 - Kartelsager

The background of the slide features a blurred image of a balance scale, symbolizing justice or legal matters. A dark teal rectangular overlay covers the left portion of the image, providing a contrasting background for the white text.

Udvikling | Bøder i kartelsager



År	Beløb i €
2016	3.726.976.000
2017	1.945.656.000
2018	800.748.000
2019	1.484.877.000
2020	288.080.000
2021	1.361.859.000
2022	31.522.000
Total	9.639.718.000

Kommissionsafgørelser | Karteller

1. november 2021 – 15. oktober 2022

Produkt	Antal virksomheder	Antal givet straflempelse*	Periode	Bøde
Canned Vegetables	2	1	+13 år	€ 20 mio.
Forex (Sterling Lads)	5	4	1 år	€ 344 mio. (delvist forlig)
Ethanol Benchmarks	3	1	3 år	€ 20 mio. (forlig)
Metal Packaging	2	1	3,5 år	€ 31,5 mio. (forlig)

*Efter leniency

C-151/20 – *Nordzucker and Others*

Sagen kort

- Virksomhederne Nordzucker og Südzucker, to af de tre store sukkerproducenter i Tyskland, indgik en aftale om ikke at konkurrere med hinanden inden for deres respektive kernemarkeder.
- I 2005 bemærker Südzuckers østrigske datterselskab, Agrana, en række sukkerleverancer på det østrigske marked fra et slovakisk datterskab af Nordzucker. Südzucker informerede herefter Nordzucker om leverancen i en telefonsamtale og henviste til mulige følger for det tyske sukkermarked.
- Senere i 2014 blev Südzucker idømt en bøde af den tyske konkurrencemyndighed for at have deltaget i en konkurrencebegrænsende aftale. Efterfølgende indgav den østrigske konkurrencemyndighed en anmodning til en national domstol om, at Nordzucker havde overtrådt konkurrencereglerne, og at Südzucker skulle pålægges bøder. Domstolen i første instans fastslog, at en ny sanktion ville være i strid med *non bis in idem*-princippet, idet aftalen – indgået under telefonsamtalen – allerede var blevet sanktioneret i Tyskland.
- I forbindelse med en appel forelagde den østrigske højesteret spørgsmålet om, hvorvidt telefonsamtalen kan tages i betragtning.

Domstolens afgørelse

- *Non bis in idem*-princippet er ikke til hinder for, at en national konkurrencemyndighed i en anden medlemsstat indleder sag mod den samme virksomhed med den begrundelse, at sagerne forfølger komplementære mål vedrørende forskellige aspekter af den samme ulovlige adfærd. Den anden nationale konkurrencemyndigheds afgørelse må dermed ikke være baseret på en konstatering fra den første medlemsstats område.
 - Den østrigske domstol skulle derfor vurdere, om de retlige vurderinger, som de tyske konkurrencemyndigheder foretog, udelukkende vedrørte det tyske sukkermarked eller også omfattede det østrigske sukkermarked.
-



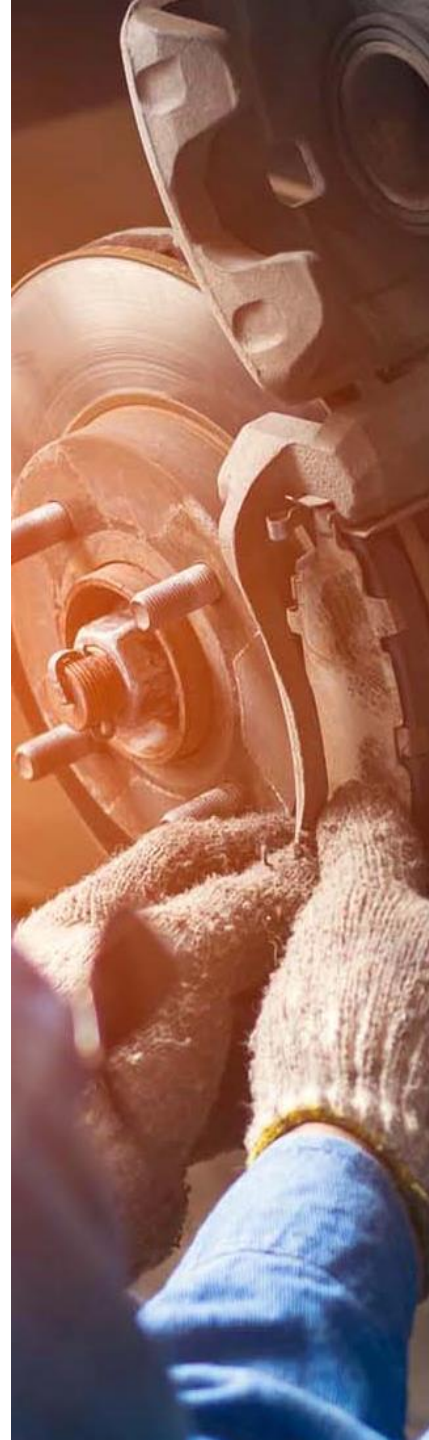
T-799/17 – *Scania and Others v. Commission*

Sagen kort

- Scania deltog i det såkaldte "Truck"-kartel. I 2016 indgik de øvrige karteldeltagere et forlig med Kommission og blev idømt en samlet bøde på 2,9 mia. €. Det var den hidtil højeste kartelbøde pålagt i Europa.
- Kun Scania afbrød forligsforhandlingerne og blev i 2017 pålagt en bøde på ca. 880 mio. € af Kommissionen for at indgå prisaftaler med andre producenter i perioden 1997-2011. Afbrydelsen var overraskende, fordi Scania var en del af VW-koncernen, som også ejede MAN, der havde indgivet ansøgningen om straffritagelse (leniency).
- Scania anfægtede afgørelsen og anklagede Kommissionen for partiskhed samt ikke at anvende uskyldsformodningen.

Rettens afgørelse

- Kommissionen havde ikke tilsidesat uskyldsformodningen og princippet om upartiskhed ved at anvende den "hybride" procedure.
 - "Hybride" procedurer vil ikke i sig selv og under alle omstændigheder medføre en tilsidesættelse af uskyldsformodningen, retten til forsvar eller princippet om upartiskhed.
 - Kommissionen henviste desuden aldrig til Scania i sin forligsbeslutning, men erklærede blot at beslutningen ikke indeholdt nogen konklusioner om Scania.
- Kommissionen havde ret i sin konstatering af, at Scania deltog i Truck-kartellets overordnede plan og havde kendskab til de hemmelige kontrakter.
- Modsat Kommissionen besluttede Retten derudover at offentliggøre visse oplysninger omkring kartellets funktionsmåde, som hidtil var blevet skjult.



Optical Disk Drive

C-700/19 P – Toshiba Samsung Storage Technology and Toshiba Samsung Storage Technology Korea v. Commission, C-699/19 P - Quanta Storage v. Commission, C-698/19 P – Sony Optiarc and Sony Optiarc America v. Commission, C-697/19 P – Sony Corporation and Sony Electronics v. Commission

Sagerne kort

- Kommissionen fandt i 2015, at 5 leverandører af optiske diskrev havde deltaget i et kartel i perioden 2004-2008.
- Virksomhederne havde gennem et netværk af bilaterale kontakter koordineret adfærd vedrørende udbud samt udvekslet andre kommercielt følsomme oplysninger.
- Virksomhederne blev pålagt en bøde på samlet 116 mio. €
- Mens klagepunktsmeddelelsen havde karakteret adfærden som en enkelt og vedvarende overtrædelse, tilføjede Kommissionens beslutning, at adfærden bestod af flere separate overtrædelser. Dette anfægtede virksomhederne.

Rettens afgørelse

- Retten afviste i 2019 virksomhedernes påstand om annullering af Kommissionens beslutning eller nedsættelse af bødestørrelsen.

Domstolens afgørelse

- Virksomhederne appellerede sagen til Domstolen.
- Domstolen fandt – modsat Retten – at:
 - *Kommissionen havde tilsat virksomhedernes ret til forsvar, og*
 - *Kommissionens beslutning var utilstrækkeligt begrundet.*
- Domstolen annullerede delvist Kommissionens beslutning, men stadfæstede beslutningen om den enkelte og vedvarende overtrædelse samt bødeberegningen.
- Virksomhedernes påstande og fejlen med hensyn til de yderligere selvstændige overtrædelser var ikke tilstrækkelige til at berettige en nedsættelse af bøderne.



Airfreight

T-350/17 – Singapore Airlines and Singapore Airlines Cargo v. Commission, T-344/17 – Latam Airlines Group and Lan Cargo v. Commission, T-343/17 – Cathay Pacific Airways v. Commission, T-342/17 – Deutsche Lufthansa and Others v. Commission, T-341/17 – British Airways v. Commission, T-340/17 – Japan Airlines v. Commission, T-338/17 – Air France v. Commission, T-334/17 – Cargolux Airlines v. Commission, T-326/17 – Air Canada v. Commission, T-325/17 – Koninklijke Luchtvaart Maatschappij v. Commission, T-324/17 – SAS Cargo Group and Others v. Commission, T-323/17 – Martinair Holland v. Commission

Sagerne kort

- I 2010 fandt Kommissionen, at flere virksomheder, der opererer på luftfragtmarkedet, havde deltaget i kartel i perioden 1999-2006.
- Kartellet vedrørte en aftale omkring en række priselementer, navnlig indførelsen af brændstof- og sikkerhedstillæg.
- Virksomhederne blev pålagt en bøde på samlet 790 mio. €
- Grundet interne modsigelser i Kommissionens begrundelse gav Retten i 2015 virksomhederne medhold i deres søgsmål om at få annulleret afgørelsen.
- Senere i 2017 vedtog Kommissionen en ny afgørelse, hvori den mangelfulde begrundelse var blevet ændret. Virksomhederne anfægtede herefter den nye afgørelse med påstand om annulation eller bødenedsættelse.

Retten afgørelse

- Retten opretholdt bødefastsættelsen for virksomhederne Martinair Holland, Koninklijke Luchtvaart Maatschappij (KLM), Cargolux Airlines, Air France-KLM, Air France, Lufthansa m.fl., Singapore Airlines and Singapore Airlines Cargo.
- Dele af Kommissionens beslutning blev annulleret for så vidt angik Japan Airlines, Air Canada, British Airways, Cathay Pacific Airways, SAS Cargo Group and Others, Latam Airlines Group og Lan Cargo.
 - *Japan Airlines og Cathay Pacific Airways*: Forældelsesfristen var indtrådt for visse flyruter.
 - *Air Canada og British Airways*: Ikke deltaget i alle dele af overtrædelsen.
 - *Latam Airlines Group og Lan Cargo*: i) Ikke deltaget i alle dele af overtrædelsen, ii) ikke tilstrækkelige beviser for andre dele af overtrædelsen og iii) forældelsesfristen var indtrådt for visse flyruter.
 - *SAS Cargo Group m.fl.*: i) Ikke deltaget i alle dele af overtrædelsen og på alle berørte markeder. Retten forhøjede imidlertid en del af de pålagte bøder for at sikre ligebehandling.



Art. 101 - Generelt



AT.39839 – *Telefónica and Portugal Telecom*

Sagen kort

- Virksomhederne Telefónica og Portugal Telecom, som er de største teleselskaber på deres respektive hjemmemarkeder, indgik i 2010 en konkurrenceklausul, som blev anset for at være en horisontal markedsdelingsaftale.
- Ræsonnementet dengang var, at aftalen indebar status quo mellem Telefónica og Portugal Telecom i Spanien og Portugal, så formålet med EU's liberalisering af telekommunikationssektoren blev forhindret.
- I 2011 opsagde virksomhederne konkurrenceklausulen, som følge af Kommissionens undersøgelse.

Kommissionen konkluderede i 2013, at konkurrenceklausulen havde til formål at begrænse konkurrencen.

- Transaktionen vedrørende Vivo blev ikke berørt af afgørelsen.
- Kommissionen pålagde hhv. Telefónica og Portugal Telecom en bøde på 66,9 mio. € og 12,3 mio. €.
- I sin bødefastsættelse tog Kommissionen hensyn til:
 - i. Overtrædelsens varighed på 4 måneder,
 - ii. At aftalen ikke blev hemmeligholdt samt
 - iii. Den tidlige opsigelse af aftalen som en formildende omstændighed.

Retten og Domstolen opretholdt i hhv. 2016 og 2018 Kommissionens ræsonnement, men tilsidesatte omsætningsopgørelsen anvendt af Kommissionen i sin beregning af bøderne

Nu i januar 2022 har Kommissionen genudstedt sin afgørelse med stort set uændrede bøder, men efter Kommissionens udsagn i fuld overensstemmelse med Rettens og Domstolens afgørelser.



AT.40305 – *Network sharing - Czech Republic*

Sagen kort

- Operatørerne, O2 CZ og T-Mobile CZ, på det tjekkiske detail- og engrosmarked for mobiltelefon tjenester, indgik aftaler om (1) levering af gensidige mobiltjenester og (2) netværksdeling.
- Arrangementet indebar, at:
 - › O2 (gennem koncernens netværksselskab, CETIN) varetog netværket i Østtjekkiet og
 - › T-Mobile CZ i Vesttjekkiet.
- Kommissionen var bekymret af flere årsager.
 - i. T-Mobile CZ havde udbygget 4G/LTE i 2100 MHz-spektrumbåndet i Vesttjekkiet, men var forhindret i Østtjekkiet.
 - ii. Vilkår om ekstraomkostninger forhindrede reelt parterne i – hver især – at foretage ensidige udbygninger og opgraderinger.
 - iii. Den aftalte informationsudveksling var mere vidtgående end hvad der var strengt nødvendig og omfattede oplysningerne, der reducerede incitamentet til at konkurrere.

Kommissionen accepterede tilsagn

- Parterne (og deres moderselskaber) afgav tilsagn, som Kommissionen accepterede og gjorde bindende.
 - › De aftalte økonomiske vilkår skal ændres, så de ikke forhindrer ensidige udbygninger af infrastruktur.
 - › Informationsudveksling skal begrænses, så man undgår „spill-over“
 - › Det geografiske omfang af samarbejdet må ikke udvides til Prag og Brno i 7-10 år for at skabe incitament til egenudvikling.
 - › Bindende indtil 28. oktober 2033.
-



AT.40511 – *Insurance Ireland: Insurance claims database and conditions of access*

Sagen kort

- En sammenslutning af irske forsikringsselskaber ved navn Insurance Ireland administrerer og tilbyder sine medlemmer et informationsudvekslingssystem ("Insurance Link"). Systemet indeholder oplysninger, der er effektive til at afsløre og bekæmpe svig på det irske marked for motorkøretøjsforsikringer.
- Systemets data gør det muligt for forsikringsselskaberne at vurdere kundernes risikoprofiler bedre og dermed prissætte forsikringspolicer for motorkøretøjer.
- Adfærden gav anledning til bekymring hos Kommissionen, fordi Insurance Ireland vilkårligt forsinkede eller i praksis nægtede ikke-medlemmer adgang til sit system. Ikke-medlemmerne blev dermed stillet ringere i konkurrencen.

Kommissionen accepterede tilsagn

- Insurance Ireland afgav tilsagn om – bl.a.:
 - › At medlemskab af Insurance Ireland ikke er en betingelse for adgang/deltagelse.
 - › At vilkår gøres fair, objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende.
 - › At den administrative proces for adgang blev forbedret.
 - › At omkostningerne dækkes efter en „brugs-baseret“ model.
 - › At tilsagnene skal gælde i 10 år.



C-306/20 – *Visma Enterprise*

Sagen kort

- Virksomheden Visma Enterprise (tidligere FMS Software og FMS) indgik aftaler om distribution af det regnskabssoftware, som FMS Software havde ophavsret til. Kontrakterne indeholdt en klausul, der krævede, at distributørerne skulle registrere potentielle salgstransaktioner i en database.
- Klauslen indebar, at den første forhandler, der registrerede en potentiel kunde, fik prioritet til at gennemføre et salg til kunden i en periode på 6 måneder, forudsat at kunden ikke gjorde indsigelse. Forhandleren blev dermed tildelt en fordel.
- I 2013 blev Visma Enterprise idømt en bøde af den lettiske konkurrencemyndighed, som anså klauslen for at være en kundefordelingsordning. Konkurrencemyndighederne holdt imidlertid ikke forhandlerne ansvarlige for den konkurrencebegrænsende aftale.
- Efter flere mellemliggende afgørelser forelagde den regionale forvaltningsret EU-Domstolen en række spørgsmål.

EU-Domstolens præjudicielle afgørelse

- Efter en analyse af den omstridte "prioritetsklausul" var det ikke klart, hvad den påstående prioritet bestod i.
 - › Den forelæggende ret skal analysere den økonomiske og juridiske kontekst, før en formålsovertrædelse kan konstateres.
 - › I en vertikal aftale er en begrænsning af intrabrand-konkurrencen kun problematisk, hvis interbrand-konkurrencen er begrænset.
 - › Visma havde en markedsandel på under 30 %.



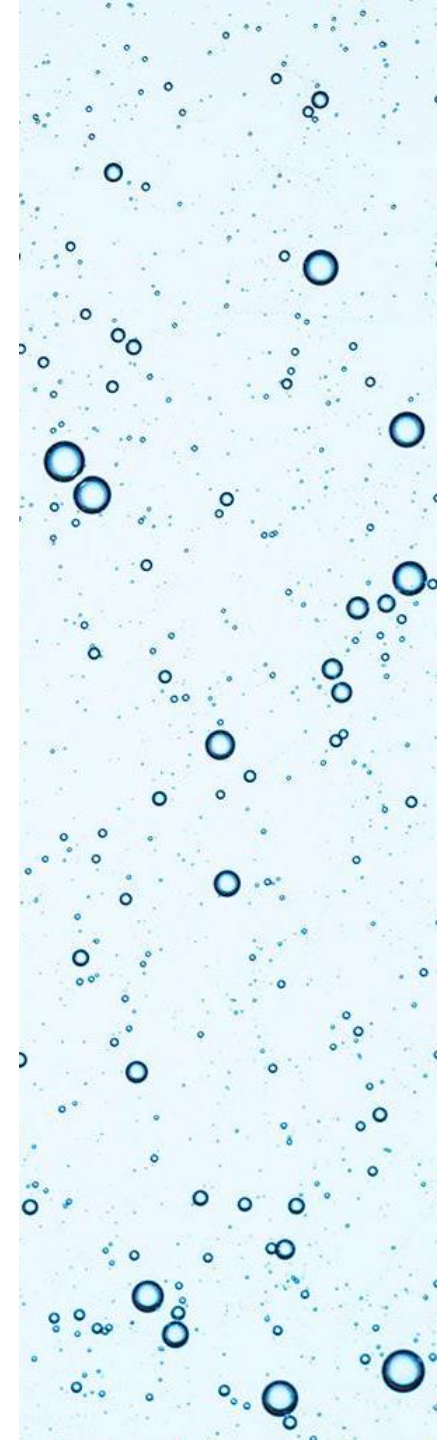
T-195/19 – *GEA Group v. Commission*

Sagen kort

- I 2009 idømte Kommissionen 24 virksomheder bøder for at have deltaget i to ulovlige karteller vedrørende plasttilsætningsstoffer, der anvendes som varmestabilisatorer. Virksomheden GEA blev holdt ansvarlig for overtrædelser begået i perioden 1991-2000.
- Kommissionen fremsatte en ændringsafgørelse i 2010 efter virksomheden ACW gjorde Kommissionen opmærksom på, at den var blevet idømt en bøde, der overstreg loftet. Denne afgørelse blev imidlertid annulleret af Retten i 2015, idet Kommissionen havde tilsidesat GEA's ret til forsvar ved sin nye afgørelse, hvor GEA ikke havde fået mulighed for at fremlægge sine synspunkter.
- Kommissionen genvedtog dog afgørelsen i 2016, men denne blev også i 2018 annulleret af Retten som fastslog, at Kommissionen havde tilsidesat ligebehandlingsprincippet og overskredet sine beføjelser. Som følge heraf ville GEA have tilbagebetalt bødebælbet, men det afslog Kommissionen i 2019.
- I mellemtiden havde Kommissionen appelleret Rettens dom til EU-Domstolen, som i 2020 gav Kommissionen medhold. Domstolen ophævede dermed Rettens dom og tilbageviste den til fornyet behandling.

Rettens afgørelse

- Retten afviste GEAs appel i sin helhed og fastslog, at Kommissionen var berettiget til at afvise en tilbagebetaling af bødebælbet.
 - Retsgrundlaget for bøden var Kommissionens afgørelse fra 2009 – og ikke den fra 2016 som påstået af GEA. 2016-afgørelsen vedrørte ikke størrelsen af GEAs bøde, men fastlæggelsen af det solidariske ansvar.
 - Afgørelsen fra 2009 var blevet endelig med Rettens afvisning af GEAs søgsmål i 2015, som GEA ikke senere havde appelleret.
-



Art. 102 - Misbrug



C-149/21 P – *Fakro v. Commission*

Sagen kort

- Fakro anmeldte sin konkurrent Velux for at have misbrugt sin dominerende stilling på markedet for loftsvinduer ved at anvende selektiv prisfastsættelse, introducere "*fighting brands*" til at eliminere konkurrencen og indgå eksklusivitetsaftaler.
- Kommissionen fandt ikke tilstrækkeligt bevis for at indlede en sag, og en dybdegående undersøgelse fandtes at ville være disproportional.
- Fakro appellerede afgørelsen og gjorde bl.a. gældende at:
 1. Kommissionen havde begået en "*manifest error*" ved at konkludere, at der ingen "*Community interest*" var, da den ikke havde afvist en overtrædelse, men afvist at indlede en undersøgelse
 2. Kommissionen havde overtrådt retten til god forvaltning i Charterets artikel 41 ved at meddele afvisningen 71 måneder efter anmeldelsen, hvorefter en sag ved de nationale myndigheder var forældet

Domstolens afgørelse

- Kommissionen har skønsmæssige vurderinger af, hvilke sager den ønsker at forfølge
 - Det er ikke hensigtsmæssigt at begrænse antallet af faktorer, som Kommissionen kan basere sin vurdering på, eller at kræve, at den udelukkende baserer sin vurdering på bestemte kriterier – EU's interesse i at behandle en klage er nemlig baseret på omstændighederne i den enkelte sag
 - Kommissionen er ikke forpligtet til at undersøge en klage, alene fordi sandsynligheden for en overtrædelse har nået et givent niveau
-



C-377/20 – *Servizio Elettrico Nazionale and Others*

Sagen kort

- Virksomheden ENEL havde tidligere haft lovmonopol på elproduktion i Italien
 - I forbindelse med liberaliseringen af det italienske elmarked blev ENEL pålagt en adskillelse af sine distributions- og salgsaktiviteter samt sine varemærker til særskilte datterselskaber ("unbundling")
- I 2018 fandt den italienske konkurrencemyndighed, at datterselskaberne Servizio Elettrico Nazionale og Enel Energia – efter koordinering i regi af ENEL – havde misbrugt deres dominerende stilling i perioden 2012-2017
 - Servizio Elettrico Nazionale havde indhentet samtykke fra sine kunder på det beskyttede marked til at modtage kommercielle tilbud vedrørende det liberaliserede marked
 - Anmodningen om samtykke skete "særskilt" for Enel Energia og tredjeparter på det liberaliserede marked, hvormed antallet af samtykker givet til konkurrenterne blev begrænset på en diskriminerende måde

Domstolens afgørelse (præjudiciel forelæggelse)

- Afgørelsen tager stilling til den situation, hvor en dominerende virksomhed qua sit tidligere lovmonopol har adgang til særlige ressourcer, som ellers lige så effektive konkurrenter ikke har adgang til (her kundedata til indhentelse af samtykker til markedsføring)
 - Svaret var som forventet på baggrund af eksisterende praksis, nemlig at fokus i testen skal være på, om en lige hypotetisk lige så effektiv konkurrent kan "følge med"
 - Men: Domstolen udtalte eksplicit, at den dominerende virksomheders beviser mod en overtrædelse skal tages i betragtning – og understregede, at indikationer på et misbrug kan "opvejes", ikke kun af egentlige effektivitetsgevinster
-



T-791/19 – *Sped-Pro v. Commission*

Sagen kort

- Virksomheden Sped-Pro, en polsk operatør inden for fragtsektoren, indgav i 2016 en klage mod den statskontrollerede virksomhed PKP Cargo til Kommissionen
- Sped-Pro påstod, at PKP Cargo misbrugte sin dominerende stilling ved at afvise at indgå en samarbejdskontrakt på markedsvilkår
- Kommissionen afviste i 2019 at behandle klagen med den begrundelse, at den polske konkurrencemyndighed var bedre egnet
 - Sped-Pro var uenig heri og anlagde annullationssøgsmål med bl.a. den påstand, at der var generelle mangler ved retsstaten i Polen, som påvirkede konkurrencemyndighedens uafhængighed
- Sped-Pro gjorde gældende, at Kommissionens afvisning indebar en reel risiko for en krænkelse af dens grundlæggende rettigheder efter den såkaldte "L.M."-doktrin fra EU-Domstolens afgørelse i C-216/18, *PPU*

Rettens afgørelse

- "L.M."-doktrinen principper kan anvendes analogt på konkurrenceretsområdet
 - Det indebærer, at Kommissionen skal vurdere, om der er alvorlige og vægtige grunde til at antage, at en sagsøger vil løbe en sådan reel risiko, hvis de nationale instanser behandlede sagen
 - Kommissionen havde ikke foretaget nogen materiel vurdering af de fremlagte forhold, og Retten annullerede derfor Kommissionens beslutning
-



T-610/19 – *Deutsche Telekom v. Commission*

Sagens baggrund

- Kommissionen idømte i 2014 Deutsche Telekom AG en bøde på ca. 31 mio. € for misbrug af sin dominerende stilling på det slovakiske marked for højhastighedstelekomunikationstjenester
- Deutsche Telekom anlagde et annulationssøgsmål, men betalte alligevel bøden
- I 2018 fik Deutsche Telekom delvist medhold af Retten, hvorefter bødestørrelsen blev nedsat, og Kommissionen tilbagebetalte derfor en del af bødebeløbet
- Senere i 2019 afviste Kommissionen imidlertid at betale morarenter til Deutsche Telekom for perioden mellem betalingsdatoen og datoen for tilbagebetaling af en del af bøden

Rettens afgørelse

- I tilfælde af (hel eller delvis) annulation af en bøde, der foreløbigt er betalt af en virksomhed i henhold til en kartelafgørelse, skal Kommissionen tilbagebetale både bødens hoved og morarenter
- Kommissionen skal betale morarenter til ECB's refinansieringsrente plus 3,5 % fra datoen for den foreløbige betaling af bøden og indtil tilbagebetalingen
- En virksomhed er ikke berettiget til tilbagebetaling af morarenter, hvis den oprindeligt valgte at stille en bankgaranti

N.B. Sagen er anket til EU-Domstolen (C-221/22 P) og verserer p.t.

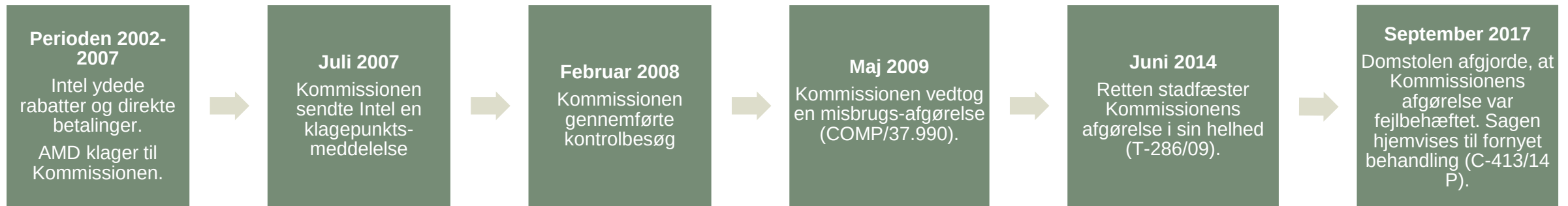


T-286/09 RENV – *Intel Corporation v. Commission* (1/2)

Sagens baggrund

- Virksomheden Intel ydede i perioden 2002-2007 rabatter til en række forhandlere og computerproducenter, blandt andet Acer, Dell, HP og Lenovo. Rabatten var betinget af, at producenterne (næsten) udelukkende anvendte Intels komponenter i deres produkter.
- Intel havde herudover betalt producenterne direkte for at forsinke/tilbageholde computermodeller, som anvendte mikrochips fra Intels konkurrenter – såkaldte "naked restrictions".
- I 2009 vedtog Kommissionen en misbrugsafgørelse og idømte Intel en rekordhøj bøde på 1,06 mia. €.
- Efter en mellemliggende afgørelse hos Retten, afgjorde Domstolen i 2017, at Kommissionens afgørelse var fejlbehæftet og henviste sagen til fornyet behandling ved Retten.

Tidslinje



” I det tilfælde, hvor den dominerende virksomhed under den administrative procedure har fremlagt **beviser** til støtte for, at dens adfærd ikke var egnet til at begrænse konkurrencen og navnlig have de foreholdte udelukkelsesvirkninger, **skal Kommissionen undersøge rabatsystemets udelukkelsesevne ved anvendelse af de fem kriterier**, der er anført i dommen i appelsagens præmis 139.

— Rettens dom af 26. januar 2022 i sag T-286/09 RENV, *Intel*, præmis 522

T-286/09 RENV – *Intel Corporation v. Commission* (2/2)

Domstolens afgørelse

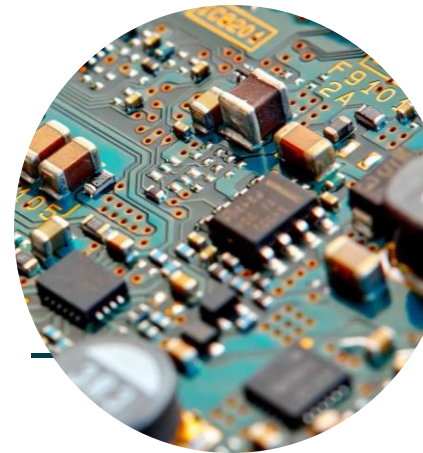
- Loyalitetsrabatter: Formodning om konkurrencebegrænsning, men Kommissionen skal foretage en konkret undersøgelse, hvis modsatrettede argumenter/beviser fremføres.
 - Kommissionen havde lavet en ufuldstændig undersøgelse, herunder en fejlbehæftet AEC-test.
 - I undersøgelsen skal inddrages fem kriterier:
 - i. Betydningen af den dominerende stilling på markedet,
 - ii. Adfærdens markedsdækning,
 - iii. Betingelserne og reglerne for tildeling af rabatten,
 - iv. Rabattens størrelse og varighed og
 - v. Eksistensen af en evt. udelukkelsesstrategi med formålet at udelukke en lige så effektiv konkurrent (AEC).

Rettens afgørelse

- Retten ophæver Kommissionens afgørelse om, at Intel havde misbrugt sin dominerende stilling.
- Loyalitetsrabatter: Tvivl omkring opfyldelsen af misbrugsbetingelserne samt fejlagtigt grundlag. Kommissionen havde dermed ikke godtgjort, at rabatterne havde en afskærmende effekt på konkurrencen.
- "Naked restrictions": Adfærden udgjorde et misbrug, men det var ikke muligt at udmåle en bødeandel for kun denne del.

Sagens betydning

- Formodning om rabatternes loyalitetsskabende karakter kan modbevises.



T-612/17– *Google and Alphabet v. Commission (Google Shopping)*

Sagens baggrund

- I 2017 blev Google LLC og dets moderselskab Alphabet Inc. idømt en rekordhøj bøde på ca. 2,4 mia. € af Kommissionen for at have misbrugt sin dominerende stilling.
- Ifølge Kommissionen havde Google favoriseret sin egen sammenligningstjeneste gennem en mere fordelagtig visning og placering af søgeresultaterne samt ved at bruge ranglistealgoritmer til sin fordel.

Rettens afgørelse

- Det universelle sigte med Googles søgemaskine indebærer, at når egne tjenester fremmes udvises en vis form for anomali.
- Kommissionen havde tilstrækkeligt bevist misbruget ved at analysere de faktiske virkninger af Googles adfærd på konkurrenternes trafik. Trafikken udgjorde en stor del af konkurrenternes samlede trafik og kunne ikke effektivt erstattes af andre trafikklilder.
- Uanset Googles generelle søgetjeneste er lignende en "essential facility" skal den ikke vurderes i lyset af traditionel retspraksis.
 - Adfærden udgjorde ikke kun en "passiv" nægtelse af adgang, men en "aktiv", uberettiget forskelsbehandling i form af selv favorisering.

Sagens betydning

- Misbrug kan statueres gennem løftestangseffekt, men det kræver en grundig analyse af virkningerne fra sag til sag.

Sagen er anket til EU-Domstolen.



T-604/18 – *Google and Alphabet v. Commission (Google Android) (1/2)*

Sagens baggrund

- Google LLC og dets moderselskab Alphabet Inc. blev i 2018 af Kommissionen pålagt en rekordhøj bøde på ca. 4,3 mia. € for i perioden 2011-2018 at have indført ulovlige restriktioner for producenter af Android-enheder og mobilnetoperatører
- Ifølge Kommissionen skete misbruget gennem tre restriktioner:
 - Anvendelsen af Googles app-butik (Play Store) blev betinget af, at Android-mobilproducenter også forudinstallerede Google Search og Google Chrome
 - Google havde ydet betydelige finansielle incitamenter (revenue sharing) til store Android-mobilproducenter for, at de forudsinstallerede Google Search-app'en som den eneste søge-app på deres enheder
 - Google krævede af producenter, som ønskede at forudinstallere Google-apps, at de ikke måtte udvikle eller sælge enheder, som kørte på alternative versioner af Android, der ikke var godkendt af Google – såkaldte "Android forks"

Retten opretholdt de væsentligste dele af afgørelsen

- OS'er, der ikke kan gives licens til og som udelukkende anvendes af vertikalt integrerede udviklere – f.eks. Apples iOS – er ikke en del af produktmarkedet, og Apple udøvede dermed ikke et væsentligt konkurrencepres, der kunne forsvare adfærden
- Betingelsen om forudgående installation skabte en konkurrencebegrænsende "status quo bias", fordi forbrugerne har tendens til at benytte de søge- og browser-apps, som de har let adgang til på deres enheder
- Google havde blokeret en vigtig kanal for sine konkurrenter til at lancere apps og tjenester, som kunne forudinstalleres på Android forks – og dermed var der sket en hindring af udvikling og udbredelse af konkurrence Android-styresystemer



T-604/18 – *Google and Alphabet v. Commission (Google Android)* (2/2)

Retten annullerede en mindre del af misbrugsafgørelsen

- Retten gav Google medhold i sine påstande vedrørende betalingen af Android-producenterne for eksklusiv forudinstallering
 - Andelen af de relevante markeder, der var omfattet af aftalerne, var ikke betydelig
 - Kommissionens AEC-test indeholdt flere fejl
 - Kommissionen havde tilsidesat Googles processuelle rettigheder, navnlig retten til at blive hørt
- Bøden blev nedsat med 5 % til ca. 4,1 mia. €

Sagens betydning

- Google og Apple vil ikke blive anset som direkte konkurrerende, men i stedet dominerende på hver deres system

N.B. Sagen forventes anket til EU-Domstolen (frist 1. december 2022)



T-616/18 og T-399/19 - *Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo v Commission*

T-616/18 – Ikke annulation af afgørelse om bindende tilsagn

Sagens baggrund:

- Gazprom havde udvist adfærd i strid med art. 102, men gav under sagen tilsagn til at afhjælpe Kommissionens konkurrencemæssige bekymringer
- Kommissionen accepterede tilsagnene og afsluttede sagen ved at træffe beslutning om at gøre disse bindende for Gazprom. (AT.39816)
- Flere interessenter, herunder Polen og de baltiske stater protesterede mod Kommissionens afslutning af sagen med disse tilsagn.
- PG (Polsk olie og gasselskab) anlagde sag for Retten mod Kommissionen med påstand om annulation af Kommissionens afgørelse

Rettens resultat:

- Retten afviste sagen

Sagens betydning:

- Dommen er vigtig for Kommissionens fremtidige håndhævelse, idet den fastholder, at Kommissionen er fri til at fastlægge sin strategi ved håndhævelse af konkurrencereglerne.
- Kommissionen undgik ydmygelsen i at få en heftigt kritiseret – og efter nogens opfattelse realpolitisk – afgørelse tilsidesat af Retten.

T-399/19 – Uberettiget afvisning af klage

Sagens baggrund:

- PG havde klaget til Kommissionen over Gazproms påståede overtrædelse af art. 102, men ifølge Kommissionen var en del af klagerne allerede omfattet af sag AT.39816 (til venstre).
- Kommissionen besluttede at afvise klagen.
 - For delen omfattet af den verserende AT.39816: Afvisning som følge heraf
 - For de øvrige klager: Afvisning af andre årsager.
- PG påstod for Retten annulation af Kommissionens afgørelse om afvisning (AT.40497).

Rettens resultat

- Afgørelsen om afvisning skulle annulleres grundet procedurefejl.
- Kommissionen havde krænket PG's rettigheder ved at afvise dets konkurrenceklage over Gazprom.
- Forsømmet pligt til at informere PG.



T-235/18 - *Qualcomm v Commission*

»Eksklusiv-betalinger«

Sagen baggrund

- Qualcomm havde i 2011 indgået en aftale med Apple om at foretage betydelige betalinger til Apple på betingelse af, at Apple udelukkende anvendte Qualcomm-chipsæt i sine iPhone- og iPad-enheder. I 2013 blev aftalens løbetid forlænget til udgangen af 2016.
- Qualcomms konkurrenter var derved afskåret fra konkurrere om Apple, som udgjorde en enorm kunde.
- Qualcomm blev i januar 2018 pålagt en bøde på EUR 997 mio. for misbrug for at sin dominerende stilling på markedet for "LTE baseband chips" i perioden fra 2011-2016. (AT.40220 - Qualcomm (exclusivity payments))
- Qualcomm appellerede til Retten med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse.

Retten afgørelse

- Retten gav Qualcomm medhold og annullerede afgørelsen, blandt andet støttet på følgende:
 - En række proceduremæssige uregelmæssigheder påvirkede Qualcomms ret til at forsvare sig og underminerede Kommissionens analyse.
 - Der var begået fejl ved udarbejdelsen af undersøgelsesdokumentationen i forhold til, hvordan efterforskerne registrerede interviews og drøftelser med de involverede virksomheder.
 - Med hensyn til substansen kritiserede Retten Kommissionen for dens analyse af virkningerne af Qualcomms adfærd. Den fandt, at Apple ikke havde "noget teknisk alternativ" til Qualcomms chips, og at Kommissionen burde have taget højde for dette.
 - Kommissionen valgte ikke at tage sagen videre til EU-Domstolen.
-



T-671/19 - *Qualcomm v Commission*

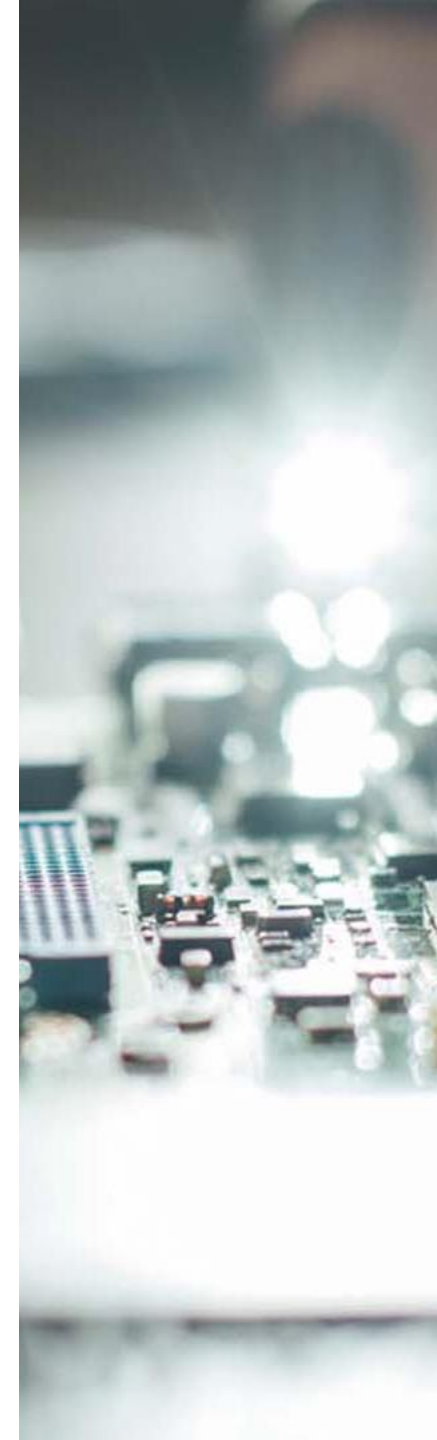
»*Predation*«

Sagens baggrund

- Qualcomm havde i perioden 2009 til 2011 haft en dominerende stilling på markedet for computerchips, såkaldte "3G baseband chips".
- Kommissionen fandt, at Qualcomm i perioden havde anvendt "*predatory pricing*", ved at sælge de pågældende chips bevidst for billigt til de strategisk vigtige kunder Huawei og ZTE med henblik på at udelukke en voksende konkurrent Icera.
- I juli 2021 blev Qualcomm pålagt en bøde på EUR 242 mio. af Kommissionen for overtrædelsen. (AT.39711 Qualcomm (predation))

Verserende sag for Retten

- Qualcomm har appelleret Kommissionens afgørelse til Retten med påstand om annullation.
 - Til støtte for påstanden har Qualcomm fremsat femten anbringelser, der anfægter såvel sagsbehandlingsfejl hos Kommissionen som fejl i Kommissionens retlige vurdering af markedet, prisomkostningsanalyse, mv.
 - Sagen er fortsat ikke afgjort af Retten.
-



T-886/19 - *Design Light & Led Made in Europe and Design Luce & Led Made in Italy v Commission*

Sagens baggrund

- Design Light & Led Made in Europe (“DE”) og Design Luce & Led Made in Italy (“DI”) havde klaget til Kommissionen over Philips, som ifølge klagerne udnyttede sine immaterialretligheder i strid med konkurrencereglerne.
- Philips har en dominerende position på markedet for LED lys og komponenter, og tilbyder licens på selskabets patenter gennem Philips' Patent Licensing Program (PLP).
- DE og DI gjorde gældende, at Philips forsøgte at presse konkurrenter ind i programmet gennem trussel om i modsat fald at blive mødt med patentkrænkesøgsmål og gribe ind i udbudsforretninger mv.
- Kommissionen afviste klagen med begrundelsen:
 - › at der kun var ringe sandsynlighed for at kunne etablere en overtrædelse af konkurrencereglerne, og
 - › at de nødvendige ressourcer til at undersøge sagen ville være betydelige og uforholdsmæssigt store.
- DE og DI indbragte afvisningen for Retten

Rettens afgørelse

- Retten tilsluttede sig Kommissionens afgørelse og fandt, at Kommissionen berettiget havde afvist klagen.
 - Kommissionen havde ikke foretaget et åbenbart urigtigt skøn eller retlige fejl i forbindelse med udøvelsen af sin skønsbeføjelse til at prioritere sager.
-



Fusioner



Fusioner

	2020	2021	2022*
Anmeldte sager i sag	361	405	287
Fase 1 – uden tilsagn	334	384	261
Fase 1 – med tilsagn	13	7	5
Fase 2 – uden tilsagn	1	0	0
Fase 2 – med tilsagn	3	4	2
Fase 2 – forbudte	0	0	2

Kilde: EC Statistics on Mergers cases

*sager til og med september 2022

Baggrunden for sagskomplekset Illumina/GRAIL

Parterne

- Illumina er en ledende biotekvirksomhed indenfor analyse af genetisk variation og funktioner
- GRAIL, som Illumina forud for overtagelsen ejede en del af, er en biotek-start-up, der udvikler innovativ teknologi til brug for tidlig opdagelse af kræft

Sagens baggrund og opstart

- 2016: Kommissionen gennemfører offentlig konsultation om bl.a. tærskelværdierne – uden at noget konkret kom ud af det
 - Juni 2020: Frankrig afleverede papir til OECD om **Killer Acquisitions**
 - September 2020: Margrethe Vestager udtrykker ønske om at Art. 22 bruges hyppigere
 - Marts 2021: Kommissionen sit ”**Guidance Paper**” om **Art. 22** – uden høring eller parlamentarisk proces
 - April 2021: Frankrig (og senere med støtte fra andre lande) henviser sagen til Kommissionen efter Art. 22
 - Sideløbende sag ved the US Federal Trade Commission
-



Kommissionens beslutninger – og prøvelsen deraf

- Kommissionen accepterede henvisningen den 19. april 2021
- Begrundelsen var, at **GRAILs omsætning ikke afspejlede virksomhedens stilling** og dermed dens **reelle markedsstyrke** (se også M.10262 Facebook/Kustomer)
- Illumina appellerede "kompetencesagen" til Retten (T-227/21)
- Illumina ignorerede indgrebet og gennemførte transaktionen
- Kommissionen iværksatte præimplementeringssag i august 2021 (M.10483)
- Kommissionen vedtog "*interim measures*" i oktober 2021 (M.10493), som er appelleret af begge parter til Retten (T-755/21 og T-23/22)
- Kommissionen **forbød efterfølgende transaktionen i september 2022** til trods for foreslåede tilsagn (M.10188)



Rettens dom i »kompetencesagen« (T-227/21)

- *anbringender og resultat*

Illuminas anbringender

- Illumina henviste bl.a. til, at:
 1. Det ligger uden for Kommissionens kompetence at træffe afgørelse om at behandle fusionen, bl.a. fordi artikel 22 har undtagelseskarakter, og Kommissionen har foretaget en fejlagtig fortolkning af de retlige rammer
 2. Afgørelsen er ugyldig, fordi henvisningsanmodningen er fremsat for sent, og/eller at afgørelsen er i strid med principperne om retssikkerhed og god forvaltningsskik som følge af Kommissionens forsinkelse

Rettens dom (i substansen)

- Angående Illuminas første hovedanbringende foretog Retten en **ordlydsfortolkning**, en **historisk** fortolkning, en **kontekstuel** og en **formålsfortolkning**
 - Retten mente ikke, at en ordlydsfortolkning førte til et brugbart resultat, men at en historisk, kontekstuel og formålsfortolkning alle tilsagde, at **nationale tærskelværdier er uden betydning for anvendelsen af Art. 22**
 - Angående Illuminas andet hovedanbringende fandt Retten, at det afgørende for fristen i Art. 22 er det **tidspunkt, hvor medlemsstaten sættes i stand til at vurdere**, om betingelserne for henvisning er til stede, og at Kommissionen herefter blot skulle handle inden for rammerne af rimelig tid
 - Rettens dom er anket af Illumina (og Grail, der intervenerede i sagen for Retten) til EU-Domstolen (C-611/22 P), hvor den stadig verserer
-



Kommissionens afgørelse i substanssagen

M.10188 - Illumina/GRAIL

Sagen kort

- Medicinalvirksomheden Illumina fusionerede i august 2021 med GRAIL. Fusionen overskred ikke tærskelværdierne for anmeldelse til Kommissionen og var ikke anmeldt i nogen EU-medlemsstat
- Fusionen blev dog henvist til Kommissionen i henhold til den nye art. 22-praksis i juli 2021
- I august 2021 annoncerede parterne, at transaktionen var gennemført.
- Kommissionen udstedte herefter et *historisk* midlertidigt forbud i oktober 2022 (M.10943). Desuden undersøges fortsat overtrædelse af standstill-forpligtelse (M.10483).

Seneste udvikling i sagen – Forbud

- Kommissionen besluttede d. 6. september 2022 at *forbyde* fusionen som uforenelig med EU-retten
- Afgørende at beskytte innovationskonkurrencen mellem GRAIL og dennes konkurrenter, selvom slutresultatet ikke kunne vurderes endnu.
- Illumina ville opnå mulighed for at udlukke GRAIL's konkurrenter ved at begrænse salget af de nødvendige NGS systemer til GRAIL's konkurrenter.
 - Ingen alternativer til disse NGS systemer fra Illumina på kort og mellemlang sigt.
- Illumina ville have klare incitamenter for at udelukke GRAIL's konkurrenter, da forretningen for denne type test – om end begrænset aktuelt – forventes at blive enorm i fremtiden.

Sagens betydning

- Sagen er det første eksempel på den nye henvisningspraksis efter art. 22 og dermed Kommissionens indgriben i en ellers ikke-anmeldelsespligtig fusion.



T-227/21 - *Illumina v Commission*

(fortsat)

Sagens baggrund

- Søgsmål i kølvandet på Kommissionens afgørelser om at acceptere henvisning af sagen fra en række medlemsstater.
- Illumina påstod annullation af Kommissionens ovennævnte afgørelser og støttede det på tre anbringender:
 1. Kommissionen har ikke kompetence efter art. 22 til at indlede en undersøgelse, når den henvisende medlemsstat ikke efter egne fusionskontolregler kan behandle den.
 2. Henvisningen af fusionen var sket for sent, subsidiært at Kommissionens fremsendelse af opfordringsskrivelsen underminerede retssikkerhedsprincipper og god forvaltningsskik.
 3. Kommissionen har tilsidesat retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af berettigede forventninger, idet det medlem af Kommissionen, der var ansvarlig for konkurrence, havde erklæret, at Kommissionens politik ikke ville blive ændret, før vejledningen i henhold til artikel 22 var på plads.

Rettenes resultat

- Retten tilsluttede sig ikke nogen af anbringenderne og valgte derefter at afvise sagen.

Dommen appelleret til EU-domstolen

- Sagerne C-611/22 P - Illumina v Commission og C-625/22 P - Grail v Commission and Illumina



Sag C-449/21, *Towercast*

- endnu en komplicerende faktor

Sagen kort

- Det franske teleselskab TDF havde et lovbestemt monopol på markedet for jordbaseret TV indtil liberaliseringen i 2004, men markedet var fortsat koncentreret
- I oktober 2016 opkøbte TDF én af de sidste to tilbageværende konkurrenter på markedet. Tærskelværdierne nationalt og på EU-niveau var imidlertid ikke opfyldt, hvorfor opkøbet ikke skulle fusionsanmeldes
- Den franske konkurrencemyndighed afviste sagen, da myndigheden fandt, at der er en klar skillelinje mellem TEUF Art. 101 og 102 på den ene side og fusionskontrolreglerne på den anden side
- Konkurrenten, Towercast, indbragte afgørelsen for domstolene, som stillede et præjudicielt spørgsmål om anvendelsen af TEUF Art. 102 på fusioner

Generaladvokat J. Kokotts forslag til afgørelse

- Fusionsforordningens princip om enekompetence i Art. 21 omfatter ikke transaktioner under tærskelværdierne, hvorfor **TEUF Art. 102 finder anvendelse på transaktioner under tærskelværdierne** – bestemmelsen er direkte anvendelig
- Begrundelsen er, at fusionsforordningen har efterladt et hul i beskyttelsen af den konkurrenceretlige dækning i de tilfælde, hvor en dominerende virksomhed opkøber eksempelvis innovative startups ("*killer acquisitions*")
- Er fusionen omvendt blevet anmeldt – og godkendt – vil transaktionen (trods alt) ikke være i strid med TEUF Art. 102, da en godkendelse vil udelukke misbrug

Sag C-449/21, *Towercast*

- endnu en komplicerende faktor

Forslaget til afgørelsen skaber usikkerhed

- Generaladvokaten har anvendt lignende overvejelser som dem, der ligger bag Art. 22, herunder at bekæmpe "*killer acquisitions*". Dette medfører et betydeligt overlap mellem håndhævelsesmulighederne
- Det er **ikke muligt** for transaktioner under tærskelværdierne at få en *ex ante* godkendelse. Virksomhederne vil dermed gå i uvished om at kunne blive mødt med en sag om overtrædelse af Art. 102 **indtil 5 år efter fusionen**
- Det er uvist, om retsstillingen alene tænkes anvendt inden for særlige sektorer - særligt tech- og medicinalindustrien - eller om det vil håndhæves generelt
- **Hvornår** vil en dominerende aktørs opkøb af en (potentiel) konkurrent ikke være ekskluderende adfærd og dermed misbrug?
 - En aktør vil forlade markedet, så hvordan bedømmer man transaktioner efter forbuddet mod misbrug af dominerende stilling?

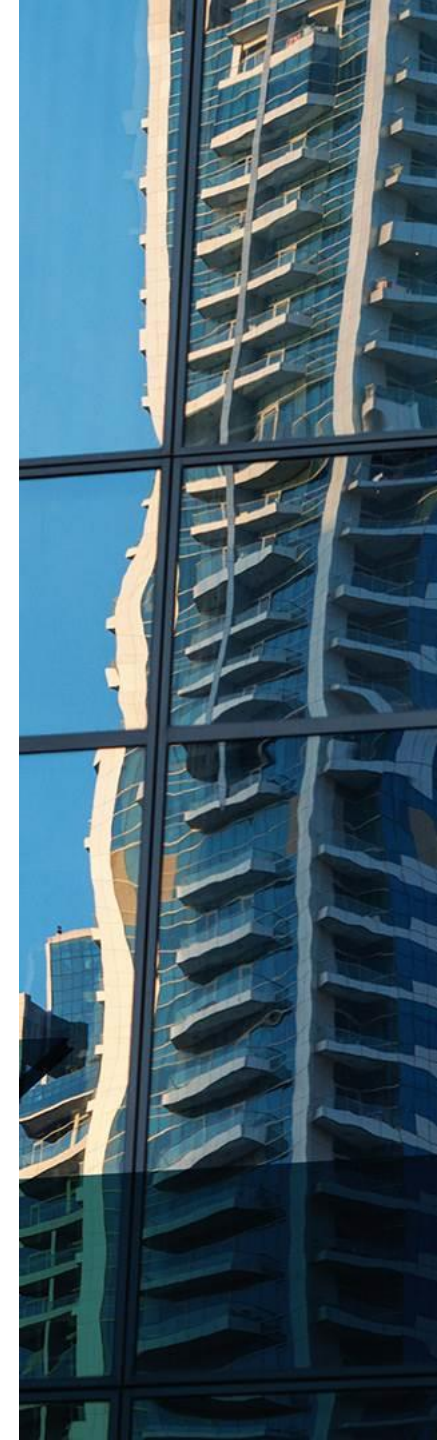
M.10194 – *VIG/Aegon*

Sagen kort

- Større transaktion, hvor VIG planlægger at købe en række af AEGON's forsikrings-, pensions- og formueforvaltningsaktiviteter.
 - herunder AEGON's ungarske aktiviteter inden for livs- og skadesforsikringer.
- Kommissionen godkendte transaktionen uden tilsagn i august 2021.
- De ungarske myndigheder nedlagde imidlertid veto mod erhvervelsen af aktiviteterne i Ungarn.
 - Begrundet i nødlovgivning om udenlandske investeringer, vedtaget i lyset af coronapandemien.
 - Argumenterede for, at overtagelsen truede Ungarns *legitime interesser*.

Kommissionens afgørelse – Krænkelser af art. 21

- Kommissionen fandt
 - Kommissionen har eksklusiv kompetence til at vurdere fusioner med "fællesskabsdimension", jf. art. 21
 - Kommissionen fandt det ikke godtgjort, at transaktionen udgjorde nogen trussel mod grundlæggende samfundsinteresser i Ungarn, som kunne begrunde statens indgreb - Både AEGON og VIG er veletablerede forsikringsselskaber i EU og havde i forvejen aktiviteter i Ungarn.
 - De ungarske myndigheders veto mod VIG's erhvervelse – uden forudgående orientering af Kommissionen – var derfor i strid med art. 21, ligesom
 - Vetoen var desuden i strid med reglerne om den frie etableringsret.



M.9343 - *Hyundai Heavy Industries Holdings/Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering*

Sagen kort

- HHIH ønskede at erhverve DSME. Parterne er globale markedsledere inden for produktionen af store skibe til transport af flydende gas (large liquefied gas carriers “LLNGC”).
- Transaktionen gav følge Kommissionen anledning til konkurrencemæssigt bekymringer, og ville have resulteret i:
 1. Skabelsen af en dominerende stilling på markedet for produktionen af LLNGC'er
 2. En begrænset valgfrihed mellem leverandører af denne type skib
 3. Højere prissætning for europæiske kunder og ultimativt forbrugere som køber gas
- Parterne tilbød formelt ingen tilsagn til at afbøde konkurrencevirkningerne af transaktionen

Forbud

- Kommissionen forbød transaktionen i januar 2022 og lagde vægt på følgende overvejelser
 1. Parterne nyder store og fortsat stigende markedsandele
 2. Foruden parterne er der alene én stor konkurrent, som ikke ville kunne udgøre tilstrækkelig konkurrence mod den samlede enhed.
 3. Den samlede enhed ville have indtaget en central position på markedet, da de resterende konkurrenter ikke ville kunne dække den forventede efterspørgsel på markedet.
 4. Meget høje adgangsbarrierer på markedet, og flere exits de seneste år uden introduktion af nye konkurrenter.
 5. Coronavirus havde ikke haft indvirkning på efterspørgslen på markedet.
-



Tilbagetrukne fusionsanmeldelser



M.9637 – IAG / AIR EUROPA

Spaniens største luftsekskab IAG, måtte opgive et påtænkt opkøb af Spaniens tredjestørste luftsekskab Air Europa. Kommissionen bekymret for negativ effekt på konkurrencen på en række ruter og tilsagn fra IAG ikke tilstrækkelige



M.10319 - GREINER / RECTICEL

Greiner påtænkte at opkøbe Recticel. Parterne er ledende producenter og leverandører af "technical foam" i Europa. Kommissionen bekymret for mindre udbud og højere priser på en række markeder i Europa.



M.9938 - KINGSPAN GROUP / TRIMO

Kingspan anmeldte påtænkt opkøb af Trimo. Begge er ledende leverandører af "mineral fibre sandwich panels" i Europa. Fusionen ville have skabt den langt største spiller på området.



M.9987 - NVIDIA / ARM

NVIDIA's påtænkte opkøb af Arm, som designer halvledere og software. Opkøbet ville begrænse NVIDIA's konkurrenter på områder, hvor Arms teknologi indgår i produkterne.

T-584/19 – *ThyssenKrupp v. Commission*

Sagens baggrund

- Kommissionen forbød i juni 2019 et påtænkt joint venture mellem Tata Steel og ThyssenKrupp, som fandtes at ville have reduceret konkurrencen og forøget priserne på forskellige typer stål
- ThyssenKrupp appellerede afgørelsen og påstod for Retten, at afgørelsen skulle annulleres – dette på baggrund af bl.a. følgende anbringender:
 - Kommissionen havde fejlagtigt indskrænket det relevante produktmarked til metalbelagte og laminerede stålprodukter til emballage og varmgalvaniserede stålprodukter til brug i bilindustrien
 - Kommissionens vurdering under SIEC-testen var fejlagtig og blandede tingene sammen, da den fandt, at der både ville være en SIEC som følge af skabelsen af en dominerende stilling og en SIEC som følge af ikke-koordinerede horisontale virkninger på oligopolistiske markeder, hvilket appellantens mente var uforeneligt
 - Kommissionen lagde for stor vægt på at måle den andel af overlappet, som tilsagnene fjernede, i stedet for at fokusere på, om fusionen med tilsagnene på plads ville give anledning til en SIEC (omtvistet relevans af up-stream-aktiviteter for viability-vurderingen)

Retten's afgørelse

- Retten afviste sagen og opretholdt dermed Kommissionens:
 - definition af markedet,
 - vurdering af SIEC, og
 - afvisning af ThyssenKrupps tilbudte tilsagn
 - N.B. Appelleret til EU-Domstolen (sag C-581/22) og verserer p.t.
-



T-609/19 – *Canon v. Commission*

Sagens baggrund

- Canon havde anvendt et "warehousing"-setup til at erhverve og opnå godkendelse til erhvervelsen af Toshiba Medical Systems Corporation (TMSC)
- Blev dog i juni 2019 pålagt to bøder på hver € 14 mio. for hverken at have overholdt anmeldelsespligten eller præimplementeringsforbuddet

Sagen for Retten

- Canon påstod i sagen principalt annulation af Kommissionens afgørelse og baserede det på følgende anbringender:
 - Canon havde ikke har tilsidesat artikel 4, stk. 1, og artikel 7, stk. 1 (om anmeldelsespligt og *standstill*)
 - Kommissionen havde tilsidesat Artikel 14 (om bødepålæg)
 - Kommissionen havde tilsidesat Artikel 18 i forordning nr. 139/2004 og artikel 48, stk. 2 i (procedurefejl)
- Retten tilsluttede sig ingen af anbringenderne og frifandt derfor Kommissionen

Detaljer og sagens betydning

- Retten bekræfter, at et "warehousing-setup", som det Canon anvendte, er en overtrædelse af *dels* forpligtelsen til ikke at gennemføre overtagelsen af TMSC, før Kommissionen havde godkendt transaktionen, *dels* forpligtelsen til at anmelde transaktionen inden gennemførelsen
- Retten fastslår, at en overtrædelse af *standstill*-forpligtelsen ikke kræver, at kontrollen erhverves helt eller delvist – ved at placere TMSC i et "warehousing"-setup havde Canon delvist gennemført erhvervelsen, da dette setup bidrog til en varig ændring af kontrollen med TMSC (bl.a. havde Canon i realiteten overtaget 95 % og betalt en væsentlig del af købesummen forud)



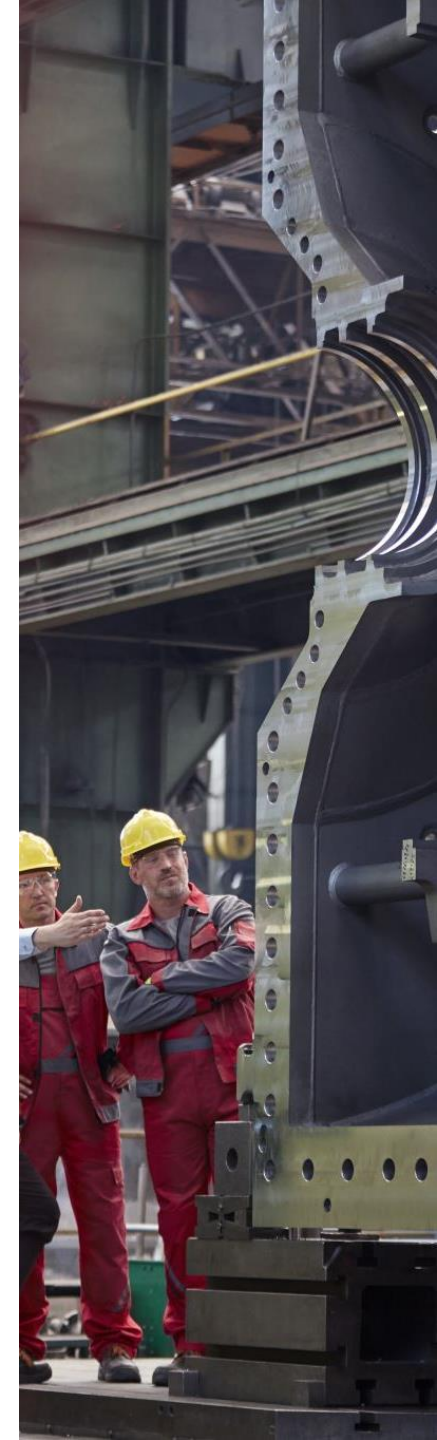
T-251/19 – *Wieland-Werke v. Commission*

Sagens baggrund

- I februar 2019 nedlagde Kommissionen forbud mod Wielands planlagte overtagelse af Aurubis Rolled Products ("ARP") og Aurubis' 50 % andel i Schwermetall (som Wieland ejede den anden halvdel af)
- Appelleret til Retten, hvor Wieland nedlagde påstand om annullation med bl.a. følgende anbringender:
 - Kommissionen havde handlet "åbenbart fejlagtigt og spekulativt" ved at behandle sagen på grundlag af et "high-end"-undersegment af kobbermarkedet i stedet for at anvende det sædvanlige relevante marked for valsede kobberprodukter
 - Kommissionen "blandede forskellige standarder sammen", da den foretog en samlet overvejelse af de "horisontale" aspekter af selskabets overtagelse af Aurubis' aktiviteter inden for valsede produkter og de "vertikale" aspekter af Aurubis' overtagelse af 50 % af Schwermetall
 - Kommissionen havde begået klare fejl ved vurderingen af de betydelige strukturelle og adfærdsmæssige tilsagn, som selskabet havde afgivet, og som ifølge selskabet ville have været tilstrækkelige til at afhjælpe fusionens konkurrencebegrænsende virkninger

Rettens afgørelse

- Retten afviste sagen og opretholdt derfor Kommissionens vurderinger:
 - Afgrænsning af markedet var korrekt
 - De vertikale konkurrencebegrænsende virkninger af den pågældende fusion skulle vurderes i lyset af dens horisontale konkurrencebegrænsende virkninger
 - Afvisning af Wielands tilbudte tilsagn var berettiget
 - Mest interessant: Sagen skulle vurderes i lyset af, at der kun én uge tidligere var anmeldt (og behandlet) en anden fusion på det samme i forvejen koncentrerede marked..!
 - Ligeledes tillagt interne dokumenter væsentlig bevismæssig betydning...
-



Erstatning

Den afgjorte sag for Kommissionen

- Ved afgørelse i marts 2017 pålagde Kommissionen 19 flyselskaber bøder for overtrædelse af art. 101 ved samordning forskellige dele af deres prispolitikker på området for luftfragttjenester i årene 1999-2006.
- For de ruter, der var begrænset til EØS, pålagde Kommissionen bøde for adfærden i hele perioden. For de øvrige ruter fandt Kommissionen dog ikke at have hjemmel hertil:
 1. Ruterne mellem lufthavne i EØS: *Overtrædelse fra december 1999 til februar 2006.*
 2. Ruterne mellem lufthavne i EU og lufthavne uden for EØS: *Overtrædelse fra 1. maj 2004 til februar 2006.*
 3. Ruterne ml. lande der er kontraherende parter i EØS-aftalen, men ikke medlemsstater, og tredjelande: *Overtrædelse fra 19. maj 2005 til februar 2006*
 4. Ruter mellem lufthavne i EU og lufthavne i Schweiz: *Overtrædelse fra 1. juni 2002 til februar 2006*

Den verserende sag for den nationale domstol

- To "litigation vehicles" anlagde erstatningssøgsmål mod en række af flyselskaberne fra Airfreight kartellet.
- Flyselskaberne gjorde heroverfor gældende, at den nationale ret ikke havde kompetence til at tildele erstatning for konkurrencestridig adfærd udøvet inden de ovennævnte perioder, som Kommissionen sanktionerede flyselskaberne for.

Den nationale domstols præjudicielle spørgsmål:

- Har den nationale ret kompetence til i en privatretlig tvist at anvende art. 101 (og EØS aftalens art. 53) på flyselskabernes adfærd på ruter, der ikke var begrænset til EØS, for så vidt som adfærden fandt sted inden overtrædelsesperiodernes begyndelsestidspunkter, som var fastsat i denne henseende i Kommissionens afgørelse?
- MAO. Kan den nationale domstol tilkende erstatning for hele perioden fra 1999-2006 for alle fire typer ruter?

Domstolen udtalte

- Lufttransport har været underkastet traktatens almindelige regler, herunder konkurrenceregler i form af art. 101, fra disses ikrafttræden.
- Art. 101 skaber direkte virkninger i forholdet mellem borgerne og tillægger borgerne rettigheder, som de nationale retsinstanser skal beskytte. De nationale retsinstanser har således kompetence til at anvende art. 101 i bl.a. privatretlige tvister.



Trucks kartellet

C-588/20 - Landkreis Northeim v Daimler, C-267/20 - Volvo and DAF Trucks v RM

C-163/21 - AD and Others v PACCAR and DAF, C-312/21 - Tráficos Manuel Ferrer, S.L., Ignacio V Daimler AG, C-425/22 - MOL v Mercedes Benz Group AG

Afgjorte sager

- C-588/20 - Landkreis Northeim v Daimler
- C-267/20 - Volvo and DAF Trucks v RM

Verserende sager for EU-Domstolen

- C-163/21 - AD and Others v PACCAR and DAF
- C-312/21 - Tráficos Manuel Ferrer, S.L., Ignacio V Daimler AG
- C-425/22 - MOL v Mercedes Benz Group AG



C-588/20 - *Landkreis Northeim v Daimler*

Sagens baggrund

- National erstatningssag anlagt mod Daimler AG ved Hannover Regional Court for merpris på to skraldebiler, som var købt under kartelperioden.
- Retssagens parter var uenige om, hvorvidt skraldebiler var omfattet af Kommissionens kartelafgørelse fra 2016 i Trucks sagen.
- Den nationale ret forelagde derfor et præjudicielt spørgsmål for EU-Domstolen vedrørende fortolkningen af Kommissions afgørelse i Trucks sagen fra 2016.
 - Den forelæggende ret ønskede EU-Domstolens stillingtagen til, om speciallastbiler, herunder skraldebiler, også var omfattet af Kommissionens afgørelse.

Domstolens afgørelse

- Domstolen fandt, at Kommissionens afgørelse måtte fortolkes således, at også speciallastbiler, herunder skraldebiler, var omfattet af det kartel, der blev fastslået ved afgørelsen.
- Herved udvidede EU-Domstolen kredsen af potentielle konkurrenceerstatningskrav mod kartellisterne i Trucks kartellet.



C-267/20 - Volvo and DAF Trucks v RM

Sagen kort

- Vedrører en i Spanien anlagt national erstatningssag mod Volvo og DAF Trucks for en købers tab ved erhvervelse af tre lastbiler i 2006 og 2007.
- Der opstod spørgsmål om, hvorvidt sagen skulle bedømmes efter oprindelige spanske regler, eller efter de senere nationale regler, der gennemførte direktiv 2014/104.
- Den spanske domstol stillede herefter EU-Domstolen en række præjudicielle spørgsmål.

Præjudicielle spørgsmål:

Den nationale domstol forelagde EUD en række præjudicielle spørgsmål, om hvorvidt følgende regler i direktiv 2014/104 fandt anvendelse på en erstatningssag med karakteristika som den nærværende*:

- 1) Art. 10 om forældelse af erstatningssøgsmål for overtrædelser af konkurrenceretten
- 2) Art. 17, stk. 1 om opgørelse af skaden forvoldt ved overtrædelser af konkurrenceretten
- 3) Art. 17, stk. 2 om formodning for, at der foreligger en skade.

*Hermed menes et erstatningssøgsmål, der er anlagt efter ikrafttrædelsen af de nationale bestemmelser der gennemfører direktivet i national ret, men som vedrører erstatning for en overtrædelse af konkurrenceretten, der er ophørt inden ikrafttrædelsen af direktivet.

Tidslinje



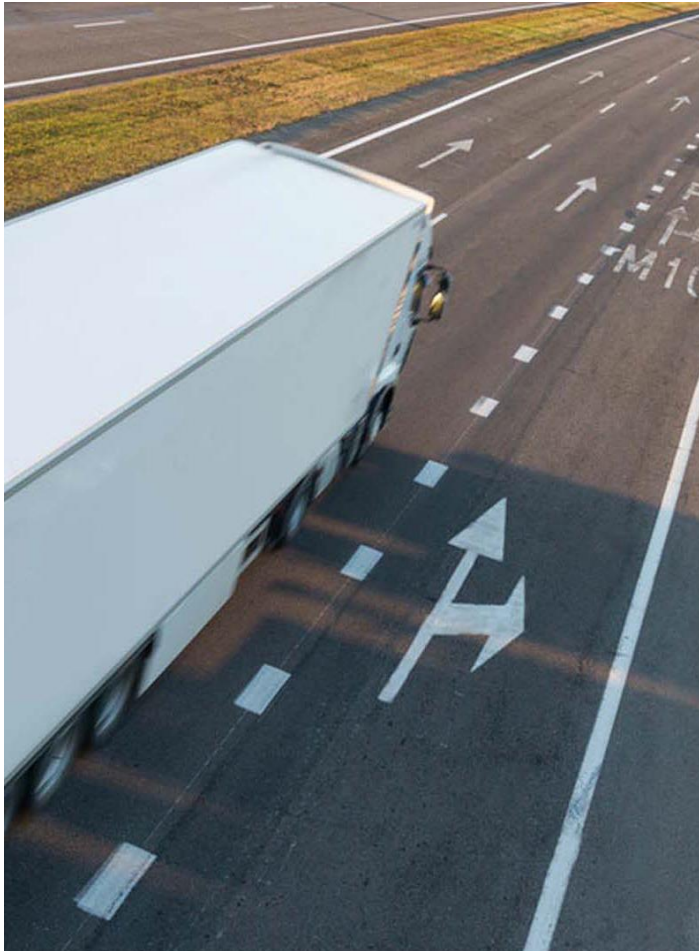
C-267/20 - Volvo and DAF Trucks v RM

EU-Domstolens afgørelse

- EUD bemærkede, at der måtte skelnes mellem *materielle* og *ikke-materielle* direktivbestemmelser.
 - Nationale regler der gennemfører *materielle* direktivbestemmelser kan ikke have tilbagevirkende kraft
 - Nationale regler der gennemfører *ikke-materielle* direktivbestemmelser kan have tilbagevirkende kraft for erstatningssøgsmål anlagt d. 26. december 2014 og frem.
- Om art. 10 bemærkede EUD:
 - Denne bestemmelse var af materiel karakter, og havde derfor som udgangspunkt ikke tilbagevirkende kraft.
 - EUD fandt dog, at den nationale forældelsesfrist på ét år skulle løbe fra det tidspunkt, hvor resumeét af Kommissionens afgørelse forelå (6. april 2017) - Herved var forældelsesfristen ikke udløbet på tidspunktet for søgsmålet (1. april 2018).
 - Fordi den etårige forældelsesfrist stadig løb ved implementeringsfristen for direktivet (27. december 2016), så var sagen omfattet af den 5 årige forældelsesfrist i direktiv 2014/104 - Art. 10 fandt altså anvendelse.
- Om art. 17, stk. 1 bemærkede EUD:
 - Denne bestemmelse vedrørende opgørelse af skaden var ifølge EUD af ikke-materiel karakter, og fandt derfor anvendelse på erstatningssager anlagt fra 26. december 2014 og frem.
 - Dermed fandt bestemmelsen anvendelse på erstatningssøgsmålet.
- Om art. 17, stk. 2 bemærkede EUD:
 - Reglen i art. 17, stk. 2 om formodning for skade skulle ifølge EUD betragtes som en bestemmelse af materiel karakter, som følgelig ikke havde tilbagevirkende kraft.
 - Dermed fandt bestemmelsen ikke anvendelse på erstatningssøgsmålet.



Verserende sager for EU-Domstolen (*Trucks*)



C-163/21 AD and Others v PACCAR and DAF

- Generaladvokat: "Virksomheder, der står over for erstatningskrav, kan blive pålagt at udarbejde nye dokumenter for at imødekomme sagsøgernes anmodninger om oplysninger, hvis mængden af bevismateriale der anmodes om er "proportionelle".

C-312/21 Tráficos Manuel Ferrer, S.L., Ignacio V Daimler AG

- Generaladvokat: "Virksomheder, der kun får delvist medhold i erstatningssager om kartelskader i Spanien, bør ikke være forpligtet til at betale halvdelen af sagens omkostninger, hvis resultatet skyldes, at det er vanskeligt eller "praktisk umuligt" at kvantificere skaden"

C-425/22 MOL v Mercedes Benz Group AG

- MOL har anlagt nationalt erstatningssøgsmål mod Mercedes Benz i Ungarn for tab ved køb af lastbiler. Tabet udelukkende lidt af MOL's datterselskaber i en række europæiske lande.
- Præjudicielt spørgsmål: Bestemmer beliggenheden af moderselskabets hovedsæde værnetinget for moderselskabets erstatningssøgsmål for lidte tab hos datterselskaber?

Et kig i krystalkuglen



Et kig i krystalkuglen

Ny regulering

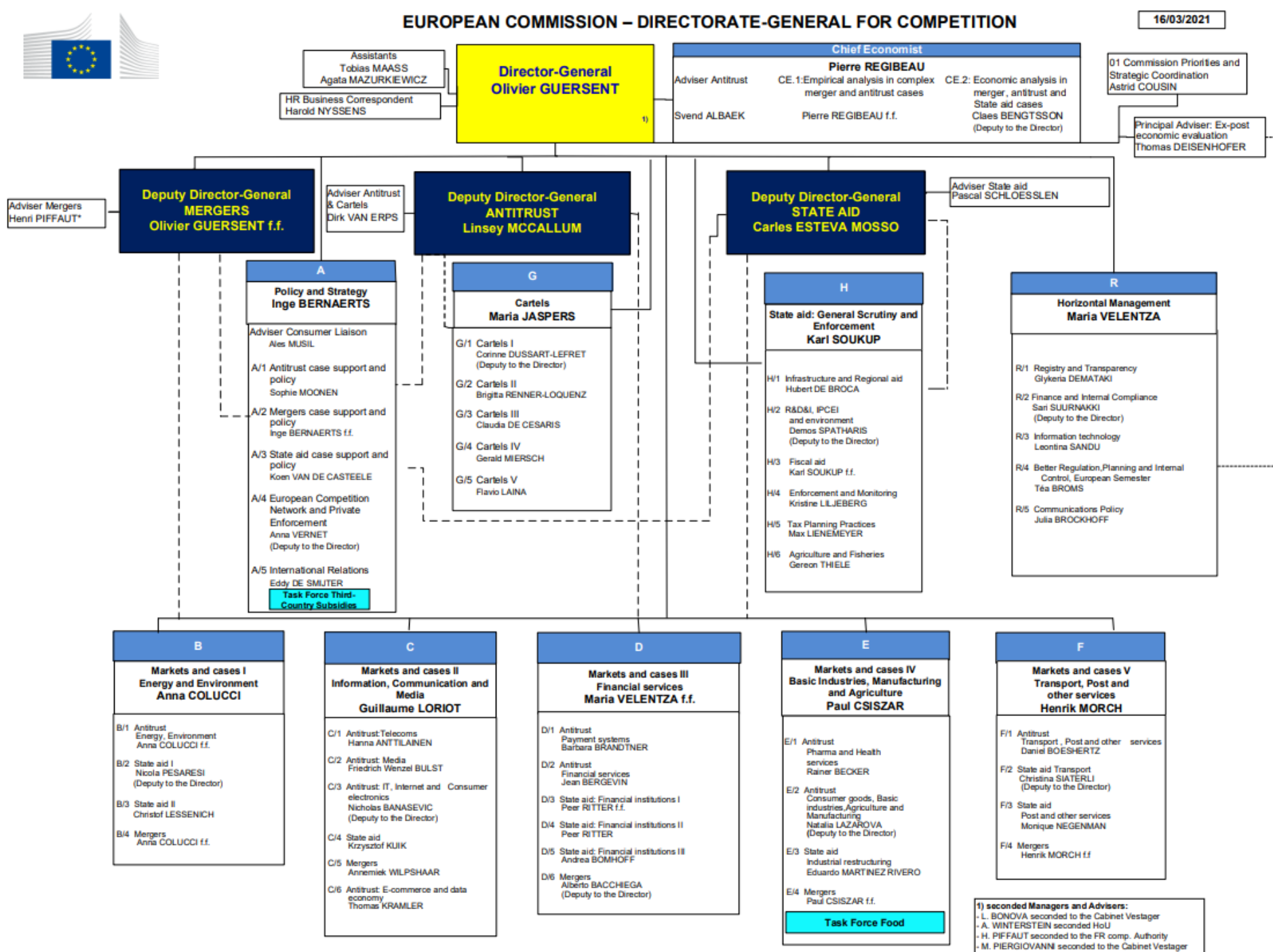
- Meddelelsen om afgrænsningen af det relevante marked
- Den nye horisontale gruppefritagelsesforordning med tilhørende retningslinjer
- Revision af forordning 1/2003

Sager

- Illumina v. Commission
- Qualcomm (predation)



DG COMP Organigram



Kontakt



Morten Kofmann

Partner – København

Dir.+45 38 77 43 35

Mob.+45 24 86 00 40

mko@kromannreumert.com



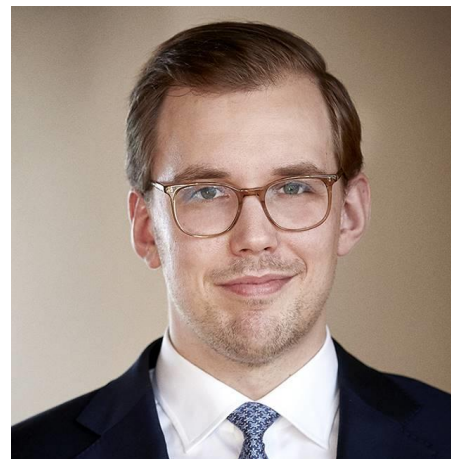
Bart Creve

Partner – København

Dir.+45 38 77 45 47

Mob.+45 61 61 30 27

bcr@kromannreumert.com



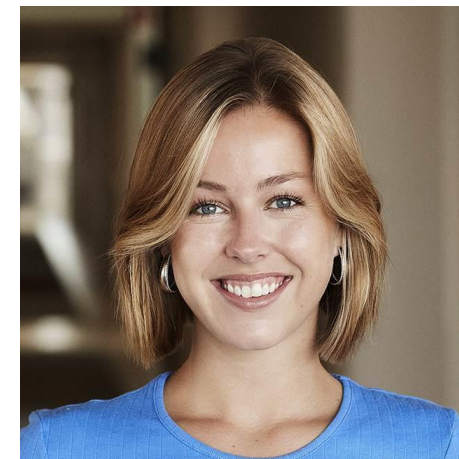
Sonny Gaarslev

Director – København

Dir.+45 38 77 43 62

Mob.+45 20 19 74 48

sgs@kromannreumert.com



Caroline Krogh

Studertermedhjælper

Anmodninger om kursus-
beviser sendes til Caroline
Krogh.

events@kromannreumert.com